

Sófalvi András

A Székelyföld határvédelme Bethlen Gábor korában

Az 1562. évi székely felkelés a nemcsak a székely hadszervezet átalakulása terén, hanem Székelyföld határainak védelmét illetően is radikális változásokkal járt. Ugyanis, míg a középkorban a határvédelem elviekben minden hadköteles székely feladata volt, János Zsigmond idején a közszekelység nagy hányadának jobbágysorba süllyesztésével jelentősen megcsappant a határőrzés legfontosabb társadalmi bázisa. Ennek megfelelően a 16. század második feléből alig van forrásunk a székelyek közvetlen határvédelmi szerepére.

A székelység szabadságjogainak és katonai szerepének visszaállítása a 17. század elején a határvédelem terén is éreztette hatását, amely egyes székely közösségek speciális feladatokkal (utak, ösvények őrzése, kémkedés a határokon kívül stb.) való felruházását jelentette.

Ez a folyamat Bethlen Gábor idején csúcsosodott ki. Több korabeli forrás arról tudósít, hogy hadjáratok idején jelentős székely katonai kontingenst rendeltek fel a havasokra a határokat őrizni. 1626-ban Bethlen harmadik északi hadjáratának idején pl. minden hadköteles marosszéki, udvarhelyszéki és háromszéki székelyt a Háromszéki havasok alá küldtek. A fejedelem nagy gondot fordított a szorosok megerősítésére, a régi várak felújítása mellett újabb erődítmények építését rendelve el (egy korabeli forrás a gyimesi, doftánai, ojtozi és bodzai várak emelését Bethlennek tulajdonítja). E várak építése és fenntartása a székelyekre hárult.